

Materiał informacyjny o zasadach przyznawania świadczeń rodzinnych uchodźcom wojennym z Ukrainy - beneficjentom ochrony czasowej - w związku z wejściem w życie decyzji wykonawczej Rady (UE) 2026/1912 z dnia 30 lipca 2026 r.

Dnia 5 sierpnia 2026 r. weszła w życie decyzja wykonawcza Rady (UE) 2026/1912 z dnia 30 lipca 2026 r. w sprawie przedłużenia tymczasowej ochrony wprowadzonej decyzją wykonawczą (UE) 2022/382.

Na mocy tej decyzji okres trwania ochrony czasowej dla obywateli Ukrainy (beneficjentów ochrony czasowej posiadających numer PESEL ze statusem UKR) został przedłużony na okres jednego roku, tj. do 4 marca 2028 r., co oznacza, że przewidziane innymi ustawami (w tym ustawą o świadczeniach rodzinnych) rozwiązania pomocowe funkcjonują do tej daty.

Powyższe wynika z art. 106 ust. 1 *ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*, zgodnie z którym pobyt beneficjenta ochrony czasowej, który przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie wskazanym w decyzji Rady Unii Europejskiej stwierdzającej istnienie masowego napływu wysiedleńców, i w celu korzystania z ochrony czasowej, **uznaje się za legalny od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do dnia, w którym ta decyzja zachowuje moc obowiązującą**, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Wydłużenie, na mocy ww. decyzji wykonawczej Rady UE prawa do legalnego pobytu ww. uchodźcom wojennym z Ukrainy do 4 marca 2028 r., stanowi dla organu właściwego, analogicznie jak to miało miejsce na podstawie przedłużeń decyzji dokonywanych w latach ubiegłych (kiedy obowiązywała ustawa pomocowa) podstawę do odpowiedniego przedłużenia/zmiany wydanych wcześniej na okres do dnia 4 marca 2027 r. decyzji przyznających świadczenia rodzinne. Powinna to być zmiana decyzji dokonywana przez organ właściwy z urzędu na podstawie art. 32 ust. 1-1b ustawy o świadczeniach rodzinnych. Istotne jest, że maksymalną datą do której organ właściwy może przedłużyć przyznane wcześniej świadczenia rodzinne jest 4 marca 2028 r.

W związku z tym, że ww. graniczna data (4 marca 2028 r.) wykracza poza ramy czasowe okresu zasiłkowego 2026/2027, który rozpocznie się 1 listopada 2026 r. a zakończy się 31 października 2027 r. oczywistym jest, że odpowiednie przedłużenie decyzji będzie dotyczyć co do zasady tych świadczeń, które nie są przyznawane na okresy zasiłkowe, czyli przede wszystkim świadczenia pielęgnacyjnego i zasiłku pielęgnacyjnego. Natomiast w przypadku świadczeń

przyznawanych na okresy zasiłkowe przedłużenia wymagać będą te decyzje na podstawie, których organ właściwy nie przyznał świadczeń do 31 października 2027 r., tylko do 4 marca 2027 r. (czyli najczęściej będzie to dotyczyć decyzji wdanych przed wejściem w życie ww. decyzji wykonawczej Rady EU czyli przed dniem 5 sierpnia br.). Podkreślić należy, że w tym zakresie nie ma żadnych ograniczeń czasowych, które uniemożliwiałyby organowi właściwemu dokonać opisanego wyżej przedłużenia prawa do określonego świadczenia rodzinnego. Czyli jak najbardziej np. 15 września 2026 r. organ właściwy może zmienić z urzędu decyzję przyznającą osobie X zasiłek rodzinny na dziecko na okres zasiłkowy 2026/2027, w której okres przyznania tego zasiłku był określony do dnia 4 marca 2027 r. (poprzednia data końcowego pobytu obywatela Ukrainy na terytorium RP), poprzez zmianę tej decyzji polegającą na wydłużeniu prawa do zasiłku rodzinnego do 31 października 2027 r. Powyższa procedura dotyczy również odpowiedniego przedłużania z urzędu, uchodźcom wojennym z Ukrainy decyzji przyznających tzw. stare świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy przyznanych na podstawie przepisów obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r. w związku z art. 63 ustawy o świadczeniu wspierającym.

Ważne: przed zmianą decyzji i przedłużeniem świadczeń (tak samo jak i przed ich przyznaniem na wniosek strony) organ właściwy ma obowiązek zweryfikować w rejestrze PESEL czy dana osoba i członkowie jej rodziny nadal legitymują się numerem PESEL ze statusem UKR – co stanowi potwierdzenie, że osoby te są nadal beneficjentami ochrony czasowej.